Анотація на вибіркову навчальну дисципліну
«Соціальна робота в ОТГ»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*
Кількість кредитів - *4*
Компонент освітньої програми: *вибірковий*
Мова викладання: *українська*

Викладач: Палилюлько Оксана Михайлівна, кандидат історичних наук, e-mail: palelulko1980@ukr.net

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу є підготовка фахівців, здатних орієнтуватися в Конституційно-правових засадах місцевого самоврядування в Україні, та надавати фахову консультацію щодо правових основах соціальної роботи в громаді. Роль соціального працівника в реалізації державної соціальної політики. «Соціальна робота в ОТГ» складена відповідно до Освітньо-професійної програми "Соціальна робота" та Стандарту вищої освіти України (далі– Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 23 "Соціальна робота", спеціальності 231 "Соціальна робота" 2023р.

2. Метою дисципліни є пошук нових підходів, напрямів та інноваційних технологій у вирішенні соціальних проблем різних груп населення; створення громадських організацій, планування діяльності соціальних служб, спрямованих на вирішення конкретних соціальних проблем територіальної громади, реалізацію громадських ініціатив та соціальних проектів на
локальному рівні.

3. Завдання курсу є: формування у майбутніх спеціалістів когнітивного, операційного та мотиваційного компонентів готовності до соціальної роботи в громадах різного типу, професійно-орієнтованого світогляду, ціннісного ставлення до вітчизняного та зарубіжного досвіду соціальної роботи.

1. **Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни:**

Тема 1. Аналіз проблеми розвитку соціальної роботи у територіальній громаді у вітчизняній та зарубіжній теорії і практиці
Тема 2. Стратегія розвитку соціальної роботи в територіальній громаді в Україні в умовах децентралізації влади
Тема 3. Фахівець із соціальної роботи як суб'єкт надання соціальних послуг у територіальній громаді
Тема 4. Імплементація теорій у практику соціальної роботи в територіальній громад
Тема 5. Сучасні моделі соціальної роботи в територіальній громаді

Тема 6. Реалізація молодіжної політики та організація роботи з молоддю на рівні територіальної громади
Тема 7. Завдання і стратегія діяльності соціального працівника в громаді на сучасному
Тема8. Моделі соціальної роботи в громаді
Тема 9. Методи соціальної роботи в територіальній громаді

2. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати і вміти:

знати:

- правові засади соціальної роботи в громаді;
- зарубіжний досвід соціальної роботи в громаді.
- концепції та моделі соціальної роботи в громаді;
- особливості ресурсного забезпечення громади;
- організація соціальної взаємодії в громаді;
- основні принципи функціонування місцевого самоврядування в Україні.

уміти:

- адекватно використовувати теоретичні поняття;
- планувати соціальну роботу в конкретній громаді;
- соціально-орієнтованого бюджетування громад;
- організовувати ініціативні групи в громаді.

3. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)		

4. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	**Критерії оцінювання**
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так" чи „ні"; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так" чи „ні".

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

5. ЛІТЕРАТУРА:

Базова:

1. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді : теоретико-методичні основи : монографія. Київ : Наук. світ, 2006. 408 с.
2. Безпалько О.В., Авельцева Т.П., Мацевка Н.І. Технології активізації громади : метод.посіб. / за ред. О.В. Безпалько. Київ : Наук.світ, 2006. 95 с.
3. Бориславська О. Місцеве самоврядування як форма децентралізації та гарантія демократичного політичного режиму // Вісник Львівського університету. Серія: юридична. 2011. Випуск 52.
4. Вакуленко О. В., Комарова Н. М., Романова Н. Ф., Семигіна Т. В. Методичні рекомендації щодо залучення місцевих громад до вирішення проблем дітей, сімей та молоді, які опинилися у складних життєвих обставинах. URL: http://www.ekmair.ukma.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/ 4129/Sem
5. Концепція реформування системи соціальних послуг : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2007 р. № 178-р. URL: http: //www.mlsp.gov.ua
6. Короткий огляд реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. URL: http://www.csi.org.ua/?p=5879
7. Місцеве самоврядування в Україні: стан та перспективи розвитку / наук. доп. редкол. Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, В. В. Толкованов та ін.; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка. – К. : НАДУ, 2014. – 128 с.
8. Посібник з розвитку громад: Практичний порадник для небайдужих / кол.авт. Л.О.Єльчева, І.М.Ібрагімова та ін. Київ : 2007. 458 с.
9. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР.
URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр
10. Семигіна Т. В., Лиховид Д. О. «Громада» чи «спільнота» (інтерпретації феномену громади сучасними науковцями) // Нова парадигма / голов. ред. В. П. Бех ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; творче об'єднання «Нова парадигма». Вип. 123.Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. С.

Допоміжна:

1. Батанов О.В. Територіальна громада – основа місцевого самоврядування в Україні. Київ : 2001. 260 с.
2. Безпалько О.В. Концептуальні підходи до організації соціально-педагогічної роботи в громаді // Наука і сучасність: зб. наук, праць НПУ ім. М.П. Драгоманова. Київ : Логос, 2001. С. 3-12.
3. Безпалько О.В. Соціально-педагогічні аспекти діяльності громад в Україні:

ретроспективний огляд // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. – Серія
16. Творча особистість учителя: проблеми, теорія і практика: Збірник наукових праць. Вип.1 (11). Київ : ППУ, 2004. С.63-72.
4. Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 176 с.
5. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями: метод. матеріали для тренера / під заг. ред. 1.Д.Звєревой. Київ : Наук. світ. 2004. 69 с.
6. Громади України: на шляху до відродження. Київ : «Ай-БГ», 2002. 279 с.
7. Побірченко П.С. Педагогічна і просвітницька діяльність українських громад у другій половині XIX - на початку XX століття: Київська громада. Київ : Наук, світ, 2000. 307 с.
8. Семигіна Т.В. Теорії і методи соціальної роботи. Київ : Академвидав, 2005.– 327с.
9. Семигіна Т.В. Робота в громаді: практика й політика. Київ: Видавничий дім «КМ Академія», 2004. 180 с